

ธนาคารประชาชนพื้นเศรษฐกิจรากหญ้า แนวทางใหม่ 'ออมสิน' ต้องไม่เพิ่ม NPL

ผศ.ดร.ชวเนศ ภวภานันท์
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ธนาคารประชาชน หนึ่งในโครงการ
ฟื้นฟูเศรษฐกิจระดับรากหญ้า ได้เกิดเป็นรูป
เป็นร่างมาตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน ที่ผ่านมาก
และวันนี้ 'ภาพแห่งความจริง' ปรากฏให้เห็น
ถึงสาระสำคัญอยู่ที่การมุ่งให้กู้เพื่อเติมโอกาส
ทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อย
ได้เข้าถึงแหล่งเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ
(แม้แต่ภาพยนตร์โฆษณาก็ยังมุ่งเน้นเผยแพร่ทางเรื่องนี้) ก็เป็นสิ่งที่ดีเพื่อให้
ประชาชนกลุ่มนี้มีโอกาสสร้างอาชีพและราย
ได้เพื่อคุณภาพการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นและ
ปลดเปลื้องภาระหนี้สินของตนได้

จนมีการวิพากษ์วิจารณ์กันว่า สัดส่วน
หนี้เสียของโครงการนี้จะมีสูง แม้แต่หาก
รัฐมนตรียังคาดการณ์ไว้ก่อนว่า อาจจะมีลูก
หนี้ที่มีปัญหาผิดนัดชำระหนี้ถึงร้อยละ 50 พอๆ
กับลูกหนี้ที่จะจ่ายตรงเวลาประมาณร้อยละ 50
เช่นกัน ซึ่งมีโอกาสจะเป็นได้เพราะการกู้ยืม
ที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันนอกจากเหตุได้

จากการไม่รับผิดชอบ ลูกหนี้อาจไม่รู้สึ
กว่าจะสูญเสียทรัพย์สินของตัวเอง หากไม่
ชำระหนี้ก็มีบุคคลที่จะมาค้ำประกันขอใช้
ให้แทน

ถึงตรงนี้ก็อยากฝากข้อคิดถึงธนาคาร
ออมสินว่าเป็นเรื่องที่ต้องหาทางป้องกัน
ไว้ก็คิดว่าทางธนาคารก็คงดำเนินการอยู่ แต่
การที่สร้างพนักงานเพื่อทวงถามติดตามใหม่
ราว 500 กว่าคนนั้นจะได้ผลแค่ไหน เป็นเรื่อง
น่าคิดกันมาก เพราะไม่ต่างกับ 'แขกเดินหวง
ดอกเบี๋ย'

จึงมีคำถามตามมาว่าเหตุใดเล่าไม่ใช้
บัตรเอทีเอ็มที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอาจ
ออกมาในรูปแบบบัตรเครดิตใช้ประโยชน์
สองทาง คือในการทำให้ไปนั้นอาจให้กู้ในรูป
ตัวเลขที่เปิดบัญชีแบบเงินฝากประเภทเมื่อ
เรียกไว้เป็นรายบุคคลโดยให้ความสัมพันธ์
กับการลงทุนในแต่ละอาชีพธุรกิจนั้นเฉลี่ย
เป็นรายรอบเดือน ก็จะทำให้ควบคุมการใช้
จ่ายของการลงทุนที่เหมาะสมและสร้างความ
มั่นคงในการลงทุนให้ผู้ลงทุนได้อย่างดี

ในเมื่อการฝังเงินกู้ไม่เกิน 15,000 บาท
ระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 13 งวด เพื่อป้องกัน
การไม่ชำระคืนก็ให้เบิกได้จากตัวเลขในบัญชี
ออกมาเป็นตัวเงินสดสัก 10 งวดก็อาจเป็น
ได้เหมือนปัจจุบัน เมื่อต้องการใช้เงินก็ไปกด
เบิกเงินจากตู้เอทีเอ็มเป็นการป้องกันการนำ
เงินที่นำไปใช้ผิดประเภทได้อย่างดีเพราะแน่ใจ
หรือว่าที่ผู้มุกอ้างว่าทำกันอยู่ ณ ที่นั่นที่นี้
ประการต่อไป ประโยชน์ในการคืนเงิน
หรือส่งดอกเบี้ยก็ใช้ระบบเดียวกับการมีบัตร
เอทีเอ็มซึ่งสะดวกแก่ผู้ขอู้ที่จะมาคืนให้ตาม
งวดของการชำระและทางธนาคารสามารถติด
ตามทวงถามได้จากการตรวจสอบฐานข้อมูล
อยู่ตลอดเวลาได้

หรืออีกแนวคิดหากไม่ทำในรูปของ
บัตรเครดิต ทางธนาคารออมสินอาจร่วมมือ
กับบัตรเครดิตการ์ดของธนาคารกลุ่มวิซ่าที่

มีการจับมือกับธนาคารไทยอื่นๆ อยู่ โดย
กำหนดวงเงินของการใช้จ่ายล่วงหน้าได้ตาม
ประเภทของการกู้ยืม ซึ่งก็จะสะดวกในการ
ติดตามทวงถาม และการควบคุมการใช้จ่าย
ของผู้ให้กู้แบบเดียวกับระบบเครดิตการ์ดก็ได้
โดยบัตรประเภทที่จะใช้ในโครงการธนาคาร
ประชาชนนั้น ควรเป็นบัตรที่มีฐานข้อมูล
ของผู้กู้ที่จำเป็นต่อการควบคุมในเรื่องการ
ผ่อนชำระแล้วยังใช้เสมือนบัตรเอทีเอ็ม
สามารถใช้เบิกเงินตามวงเงินที่กำหนดได้จาก
ตู้เอทีเอ็มของธนาคารออมสิน หรือธนาคาร
อื่นที่ร่วมกับบัตรวิซ่าหรือมาสเตอร์การ์ดต่างๆ
ได้ และนอกจากเบิกเงินได้แล้วยังใช้คืนเงิน
ได้อีกโดยการคืนเงินก็ใช้วิธีเดียวกับการฝาก
เงินของเอทีเอ็มให้ลูกค้าเข้าบัญชีของธนาคาร
ออมสินได้ตลอดเวลา ก็จะเกิดความสะดวก
สบายแก่ผู้ขอู้และง่ายต่อการควบคุมอย่างดี
ขณะเดียวกันธนาคารออมสินอาจหาพันธมิตร
ร่วมร่วมอีกได้ โดยเฉพาะอาจผ่านบริการของ
ดิสเคานต์สโตร์ เช่น เซเว่น อีเลฟเว่นที่มีสาขา
ทั่วไปตามถนนสายหลัก หรือแม้แต่ตามซอก
ซอย สถานับการศึกษาก็น่าจะดึงมาร่วมโครง
การได้โดยอาจใช้เป็นสถานที่ติดตั้งตู้เอทีเอ็ม
ของโครงการธนาคารประชาชน หรือเป็น
สถานที่ชำระเงินกู้หรือดอกเบี้ยได้ซึ่งไม่ถ่วง
ข้ามไปเด็ดขาดก็จะเกิดความสะดวกสบายแก่
ผู้ขอู้และง่ายต่อการควบคุมเป็นอย่างดี

สำหรับประการสุดท้ายที่อยากขอเสนอ
แนะในโครงการธนาคารประชาชนที่ควรริเริ่ม
คือ ยังมีอีกบริการในโครงการธนาคาร
ประชาชนที่ยังไม่เริ่มให้บริการทั้งๆ ที่มีอยู่คือ
การฝึกอบรมด้านอาชีพ ทางธนาคารออมสิน
ควรริเริ่มได้แล้ว ซึ่งจะทำให้โครงการ
ธนาคารประชาชนสมบูรณ์แบบขั้นไม่ได้มุ่ง
เพื่อกู้ แต่เป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่
คุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนในกลุ่ม
นี้อีกด้วยซึ่งอาจจะอาศัยการขอความร่วมมือ
จัดอบรมให้ทุกเสาร์อาทิตย์ใช้สถานที่ศูนย์การ

ค้าต่างๆหรือดิสเคานต์สโตร์ต่างๆเพื่อเป็นการ
สร้างอาชีพให้แก่ประชาชนด้วยเมื่อประชาชน
ได้รับการอบรมแล้วก็อาจมีการคัดเลือกเพื่อ
ให้เข้ามาใช้บริการโครงการธนาคารประชาชน
ต่อไปทำให้การฝึกอบรมไม่สูญเปล่าหรือ 'ตำ
น้ำพริกละลายแม่ไก่' ตัวประชาชนที่เข้ามา
รับการฝึกอบรมก็จะเกิดการแข่งขันเพื่อสร้าง
คุณภาพของผลผลิตอาชีพที่ดีให้แก่สังคมและ
ตัวเขาเองจะได้อยู่ในอาชีพอย่างยั่งยืนต่อไป

จึงเห็นได้ว่า โครงการธนาคารประชาชน
ธนาคารออมสินและรัฐไม่ควรจำกัดบทบาท
ของตัวเองอยู่ในการมุ่งอนุมัติเงินกู้เท่านั้นควร
ที่จะต้องบริหารการจัดการการเงินให้แก่ผล
ประโยชน์ของธนาคารและรัฐเองอีกด้วย
เท่านั้นยังไม่พอ หน้าที่ที่ควรต้องรับผิดชอบ
อย่างมากก็คือ การบริหารการจัดการการเงิน
ให้แก่ผู้ขอู้ด้วย เพื่อให้เขาได้มีโอกาส
ตั้งตัวอย่างแท้จริงประการหนึ่งดังเช่น การ
บริหารการจัดการการเงินด้วยระบบบัตรเครดิต
การ์ดหรือเครดิตการ์ดตามที่เสนอแนะเท่านั้น
ก็ยังไม่พอ

อีกประการหนึ่งจะต้องสร้างอาชีพให้เกิด
ขึ้นด้วยการฝึกอบรมให้แก่ประชาชนทั่วไปที่
คิดอยากมีโอกาสสร้างเนื้อสร้างตัวด้วยซึ่งถือ
เป็นความรับผิดชอบสำคัญต่อไปที่โครงการ
ธนาคารประชาชนควรจะทำต่อไปอย่างยิ่ง
เพราะโครงการธนาคารประชาชนไม่ควรมุ่ง
มองแต่เพียงการ 'มุ่งกู้' แต่ความมุ่งที่สร้างความ
มั่นคงในโอกาสการสร้างเนื้อสร้างตัวให้แก่
ประชาชนด้วยก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วย
ร่วมพัฒนาในขบวนการฟื้นฟูเศรษฐกิจของ
ชาติได้อีกทางหนึ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าแนว
ทางอื่นเลย เพราะเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจราก
หญ้าด้วยเหมือนกัน

ขณะเดียวกันธนาคารออมสินก็จะไม่ตก
อยู่ในสถานะแบงก์รัฐที่มีหนี้เสียจากโครง
การนี้มากเกินไป หากมีมาตรการป้องกัน
ไว้พร้อมๆ ■